

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Praca socjalna – praktyki zawodowe realizowane poza uczelnią	Cykl kształcenia: 2021/2022	Data aktualizacji sylabusa: 24.09.2023 r.
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Praca socjalna, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny		
Język wykładowy: Polski	Rodzaj zajęć: Praktyka zawodowa	
Rok studiów: III	Semestr: V	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 4	Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail: Dr Alicja Kłos alicja.klos@pwste.edu.pl	
Jednostka organizacyjna: Instytut Ochrony Zdrowia	Prowadzący zajęcia Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail: Dr Alicja Kłos alicja.klos@pwste.edu.pl	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	-	Wykład:	-
Ćwiczenia:	-	Ćwiczenia:	-
Laboratorium:	-	Laboratorium:	-
Lektorat:	-	Lektorat:	-
Projekt:	-	Projekt:	-
Zajęcia praktyczne:	-	Zajęcia praktyczne:	-
Seminarium:	-	Seminarium:	-
Zajęcia terenowe:	-	Zajęcia terenowe:	-
Praktyki:	120	Praktyki:	-
Inna forma (jaka):	-	Inna forma (jaka):	-
RAZEM:	120	RAZEM:	-

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe: **BRAK**

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

Głównym celem praktyk jest nabycie i doskonalenie umiejętności praktycznych niezbędnych do pełnienia roli pracownika socjalnego jako profesjonalisty. Cel ten osiąga się poprzez zapoznanie studentów ze szczegółami funkcjonowania jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz organizacji zajmujących się pomocą i pracą socjalną na rzecz grup wymagających wsparcia. Studenci poznają specyfikę środowiska zawodowego, kształtują umiejętności zawodowe związane bezpośrednio z miejscem odbywania praktyki. Poznają rodzaj świadczonych usług, wymiary problemów i stan zaspokojenia potrzeb klientów przez placówki wsparcia. Kształtują ponadto umiejętności skutecznego komunikowania się w organizacji, współpracy z innymi specjalistami, czy pracy w zespole interdyscyplinarnym. Doskonają organizację pracy własnej, pracy zespołowej oraz efektywnego zarządzania czasem, sumienności i odpowiedzialności za powierzone zadania.

C01. Weryfikacja wiedzy teoretycznej zdobytej w trakcie studiów i wykorzystanie jej w działalności praktycznej, w szczególności wiedzy dotyczącej uwarunkowań prawnych, struktury organizacyjnej oraz metod i technik wykorzystywanych w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, wykorzystanie zdobytej w czasie studiów wiedzy w procesie organizowania warsztatu pracy podczas odbywania praktyki zawodowej. Dokonanie przez studenta samooceny w zakresie gotowości do odbycia praktyki zawodowej

C02. Poszerzenie wiedzy dotyczącej procedur postępowania oraz pracy i zadań organizacji/institucji działających w obszarze pomocy społecznej.

C03. Nabycie kompetencji do samodzielnego, profesjonalnego i etycznego funkcjonowania w strukturach pomocy społecznej oraz umiejętności przyjmowania właściwej roli i wykorzystywania zdobytej wiedzy do wykonywania zadań zawodowych z jednoczesnym uświadomieniem potrzeby i konieczności ciągłego samokształcenia.

C04. Nabycie umiejętności właściwego dobierania metod, technik i innych rozwiązań adekwatnych do efektywnego rozwiązywania konkretnych problemów społecznych

C05. Doskonalenie umiejętności pracy własnej – efektywne zarządzanie czasem, odpowiedzialność za powierzone zadania, wykorzystanie nowoczesnych środków technicznych podczas wykonywania pracy oraz zbieranie materiałów umożliwiających opracowanie i realizację projektów socjalnych.

EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:
---	--

Wiedzy - zna i rozumie

W_01	Zna zasady funkcjonowania systemu pomocy społecznej, normy i reguły życia społecznego ze szczególnym uwzględnieniem procedur, metod i technik w tym diagnozowania i ewaluowania technik stosowanych w pracy socjalnej.
------	--

Umiejętności - potrafi

U_01	Posiada umiejętność rozumienia i analizowania zjawisk społecznych, samodzielnie planuje i realizuje projekty socjalne
------	---

Kompetencji społecznych - jest gotów do

K_01	Sumiennego przygotowania się do realizacji powierzonych zadań i bierze za nie odpowiedzialność.
------	---

UWAGA!

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA ZAJĘĆ

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Liczba godzin	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla zajęć (symbol efektów uczenia się)
----------------------------	--------------------------	-------------	---------------	---

		Praktyki zawodowe		
120 godz. sem.V – czwarta praktyka				
TP-1	Zapoznanie z zakresem obowiązków i zadań pracownika socjalnego realizowanych w ramach danej placówki.	Praktyki zawodowe	20	W_01, U_01, K_01
TP-2	Szczegółowe zapoznanie z dokumentacją pracownika socjalnego w ramach danej placówki.	Praktyki zawodowe	20	W_01, U_01, K_01
TP-3	Kształtowanie konkretnych umiejętności zawodowych związanych z charakterem wykonywania zawodu pracownika socjalnego, w tym umiejętności; formalno-prawnych, metodycznych, społecznych, menedżerskich.	Praktyki zawodowe	20	W_01, U_01, K_01
TP-4	Nawiązanie kontaktów z osobami i rodzinami korzystającymi z pomocy świadczonej przez placówkę.	Praktyki zawodowe	20	W_01, U_01, K_01
TP-5	Współdziałanie w rozpoznawaniu, zaspokajaniu oraz uaktywnianiu potrzeb indywidualnych i społecznych osób i rodzin wymagających wsparcia.	Praktyki zawodowe	15	W_01, U_01, K_01
TP-6	Aktywne uczestnictwo w działaniach podejmowanych w placówkach, na podstawie umów zawartych z przedstawicielami placówek, w tym: <ul style="list-style-type: none"> • przyjmowanie wniosków osób ubiegających się o pomoc; • przeprowadzanie rekrutacji; • przeprowadzanie wywiadów środowiskowych i prowadzenie związanej z tym dokumentacji; • organizowanie różnorodnych form pomocy; • przyjmowanie wniosków i prowadzenie postępowania administracyjnego w sprawach zasiłków; współdziałanie z różnymi instytucjami w zakresie pomocy społecznej.	Praktyki zawodowe	20	W_01, U_01, K_01
TP-7	Rozmowa podsumowująca z opiekunem praktyki ze strony jednostki organizacyjnej pomocy społecznej oraz weryfikacja zebranej dokumentacji umożliwiającej opracowanie i realizację projektu socjalnego oraz zebranych, niezbędnych informacji i materiałów do przygotowania pracy dyplomowej.	Praktyki zawodowe	5	W_01, U_01, K_01
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
<p>Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 sierpnia 2016 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego Dz.U. 2016 poz. 1406 2. Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. Dz. U. 2016 poz.930 z póź. z zm. 3. Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie : praktyczny komentarz / Marta Żołędowska ; Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej. Departament Pożytku Publicznego. Stan prawny listopad 2011 4. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej 				

Literatura uzupełniająca:

1. Rychliński S, Polityka społeczna [w:] Polityka społeczna, (Red) Dziewięcka-Bokun,L., Zamorska,K., Wyd. Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2003
2. Ossowski R.: *Jakość życia – efektywne pełnienie ról rodzinnych i zawodowych* [w:] M. Kościelska, B. Acuil (red.) Człowiek niepełnosprawny. Rodzina i praca. Wyd. Akademii Pedagogicznej, Bydgoszcz 2004
3. Wódz K., Praca socjalna w środowisku zamieszkania, , Biblioteka Pracownika Socjalnego, Wydawnictwo Naukowe „ Śląsk” , Katowice 1998.
4. Szczepkowski J. (2010), Praca socjalna - podejście skoncentrowane na rozwiązaniach, Toruń: Akapit

III. INFORMACJE DODATKOWE**Odniesienie efektów uczenia się określonych dla zajęć i treści programowych do form zajęć i metod oceniania**

Symbol efektu uczenia się określonego dla zajęć	Symbol treści programowych realizowanych w trakcie zajęć	Formy zajęć i metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
	Wiedza		
W_01, U_01, K_01	TP_01,TP_02, TP_03,TP_04,TP_05,TP_06, TP_07	praktyka zawodowa-zadania do wykonania	opinia opiekuna z ramienia jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, dziennik praktyk, karta oceny praktyk, rozmowa podsumowująca z kierunkowym opiekunem praktyk
	Umiejętności		
W_01, U_01, K_01	TP_01,TP_02, TP_03,TP_04,TP_05,TP_06, TP_07	praktyka zawodowa-zadania do wykonania	opinia opiekuna z ramienia jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, dziennik praktyk, karta oceny praktyk, rozmowa podsumowująca z kierunkowym opiekunem praktyk
	Kompetencje społeczne		
W_01, U_01, K_01	TP_01,TP_02, TP_03,TP_04,TP_05,TP_06, TP_07	praktyka zawodowa-zadania do wykonania	opinia opiekuna z ramienia jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, dziennik praktyk, karta oceny praktyk, rozmowa podsumowująca z kierunkowym opiekunem praktyk

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

BILANS PUNKTÓW ECTS**OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	120

Praca własna studenta			
SUMA GODZIN:		120	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 4	4
	Praca własna studenta		
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNJE STUDENTA:			

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Praktyka zawodowa	<ul style="list-style-type: none"> -- czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie do praktyk zawodowych - tworzenie indywidualnego planu pomocy oraz samodzielnego zbierania i przetwarzania informacji. - praca w terenie, w tym: <ul style="list-style-type: none"> a) obserwacja działań pracownika socjalnego; b) bezpośredni udział w zadaniach pracownika socjalnego; c) samodzielne rozwiązywanie bieżących spraw wynikających z zadań i obowiązków pracownika socjalnego. - poszukiwanie rozwiązań konkretnego problemu a nawet podejmowanie działań o charakterze prewencyjnym. 	W_01, U_01, K_01,	opinia opiekuna z ramienia jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, dziennik praktyk, karta oceny praktyk, rozmowa podsumowująca z kierunkowym opiekunem praktyk
Praktyka zawodowa	<ul style="list-style-type: none"> - czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie do praktyk - tworzenie indywidualnego planu pomocy oraz samodzielnego zbierania i przetwarzania informacji. - praca w terenie, w tym: <ul style="list-style-type: none"> a) obserwacja działań pracownika socjalnego; b) bezpośredni udział w zadaniach pracownika socjalnego; c) samodzielne rozwiązywanie bieżących spraw wynikających z zadań i obowiązków pracownika socjalnego. - poszukiwanie rozwiązań konkretnego problemu a nawet podejmowanie działań o charakterze prewencyjnym. 	W_01, U_01, K_01	opinia opiekuna z ramienia jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, dziennik praktyk, karta oceny praktyk, rozmowa podsumowująca z kierunkowym opiekunem praktyk
KRYTERIA OCENIANIA			

Ocena kształtująca:

Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych:

- 1) Zaliczenie na ocenę
- 2) Ocena końcowa jest średnią ocen z wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
- 3) Zaliczenie praktyki studenckiej przez kierunkowego opiekuna praktyk odbywa się na podstawie dostarczonej dokumentacji zawierającej: - dzienniczek praktyki, opinię dyrekcji placówki lub opiekuna praktyki wraz z oceną.
- 4) Dokumentację należy dostarczyć najpóźniej do 15 września, co umożliwia opiekunowi jej weryfikację i sporządzenie sprawozdania.

Opis metody weryfikacji efektów uczenia się:

- 1) W trakcie praktyki student wykonuje związane z tym zadania praktyczne pod opieką opiekuna praktyk, powiązane z treściami kształcenia, mające na celu kształtowanie i doskonalenie umiejętności praktycznych, polegających w szczególności na: rozpoznawaniu potrzeb klienta, identyfikowaniu problemów, planowaniu pomocy.
- 2) Opiekun praktyk sprawdza efekty uczenia się obserwując prezentującego się studenta i ocenia stopień osiągnięcia efektu opisanego poniżej.

Ocena podsumowująca:

2,0 - Nie zna zasad funkcjonowania systemu pomocy społecznej, norm i reguł życia społecznego, procedur, metod i technik w tym diagnozowania i ewaluowania stosowanych w pracy socjalnej. Nie potrafi prawidłowo posługiwać się systemami normatywnymi, dobierać i oceniać zastosowania typowych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań związanych z różnymi sferami działalności socjalnej.

3-3,5 - Powierzchnie zna zasady funkcjonowania systemu pomocy społecznej, normy i reguły życia społecznego, procedury, metody i techniki w tym diagnozowanie i ewaluowanie stosowane w pracy socjalnej. Potrafi prawidłowo posługiwać się systemami normatywnymi odpowiednio dobierając i oceniając zastosowanie typowych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań związanych z różnymi sferami działalności socjalnej

4-4,5 - Zna zasady funkcjonowania systemu pomocy społecznej, normy i reguły życia społecznego ze szczególnym uwzględnieniem procedur, metod i technik w tym diagnozowania i ewaluowania stosowanych w pracy socjalnej. Potrafi prawidłowo posługiwać się systemami normatywnymi odpowiednio dobierając i oceniając zastosowanie typowych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań związanych z różnymi sferami działalności socjalnej, z umiejętnością planowania działań praktycznych w terenie, co potwierdza konkretnymi przykładami

5,0 - Zna zasady funkcjonowania systemu pomocy społecznej, normy i reguły życia społecznego ze szczególnym uwzględnieniem alternatywnych procedur, metod i technik w tym diagnozowania i ewaluowania stosowanych w pracy socjalnej. Wiedzę popiera przykładami i własną refleksją Potrafi prawidłowo posługiwać się systemami normatywnymi odpowiednio dobierając i oceniając zastosowanie typowych i alternatywnych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań związanych z różnymi sferami działalności socjalnej, ze szczególnym nastawieniem na działania praktyczne w terenie. Potrafi dokonać szerokiej analizy wpływu zastosowanych działań.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA B-LEARNINGU

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA E-LEARNINGU

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

.....
(data, podpis Dyrektora Instytutu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu)

Uwaga:
Karta opisu zajęć (sylabus) musi być dostępna dla studenta.